

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem - pobočka v Liberci rozhodl samosoudcem Mgr. Karlem Kosteckým v právní věci žalobce **V.L.**, bytem xx, zastoupeného advokátem Mgr. Pavlem Svobodou z Advokátní kanceláře, se sídlem Jungmannova č.855/7, Jablonec n/N, proti žalovanému **Ministerstvu práce a sociálních věcí**, se sídlem Na Poříčním právu č. 1, Praha 2, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného čj. **R7/978/2011/Mas-8** ze dne **30. března 2012**,

t a k t o :

- I. Rozhodnutí Ministerstva práce a sociálních věcí čj. R7/978/2011/Mas-8 ze dne 30. března 2012 se pro vady řízení z r u š u j e a věc se v r a c í k dalšímu řízení žalovanému.**
- II. Žalovanému Ministerstvu práce a sociálních věcí se u k l á d á p o v i n n o s t zaplatit žalobci Václavu Langrovi náklady řízení v celkové výši 1.600,-Kč, a to do 15-ti dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám jeho zástupce Mgr. Pavla Svobody.**

O d ů v o d n ě n í :

Městský úřad v Jablonci n/N svým rozhodnutím čj. 26423/2011/JNN ze dne 16.12.2011 rozhodl podle z.č.108/2006 Sb. tak, že Václavu Langrovi snížil příspěvek na péči z částky 8.000,-Kč měsíčně na částku 4.000,-Kč měsíčně s účinností od 1.1.2012. S odkazem na příslušná zákonná ustanovení konstatuje v odůvodnění svého rozhodnutí, že na základě aktuálního posouzení sice V.L. trpí dlouhodobě nepříznivým zdravotním stavem, avšak nejedná se o těžkou závislost na pomoci jiné fyzické osoby ale jen o středně těžkou závislost (ve stupni II) podle § 8 cit.zákona. Následně jen vypočítává bez bližšího odůvodnění, ve kterých úkonech péče o vlastní osobu a soběstačnosti je V.L. závislý na pomoci jiné osoby.

O odvolání V.L. bylo rozhodnuto ve výroku rozsudku označeným rozhodnutím ministerstva ze dne 30.3.2012 tak, že bylo potvrzeno. Žalovaný poté, co popisuje dosavadní průběh řízení v dané věci a s odkazem na odvolání V.L. a platnou právní úpravu, vypočítává,

ohledně kterých úkonů je odvolatel soběstačný a ohledně kterých nikoli s tím, že své závěry čerpá z posudku Posudkové komise MPSV, jehož závěry cituje. Má zato, že posudkový závěr byl řádně odůvodněn a posudková komise se vypořádala se všemi rozhodujícími skutečnostmi, a proto pokládá posudek za úplný.

Žalobce V.L. ve své včas podané žalobě navrhuje, aby bylo napadené rozhodnutí zrušeno a věc vrácena k dalšímu řízení žalovanému. Současně žádá náhradu nákladů řízení v celkové výši 1.600,-Kč podle položek, v žalobě uvedených. Napadené rozhodnutí bylo vydáno na základě nedostatečně zjištěného skutkového stavu a má zato, že jeho zdravotní stav by měl být posouzen nestranně. Zdravotní stav byl navíc posuzován bez jeho osobní účasti a prohlídky, což pokládá za nepřipustné s ohledem na závažnost zkoumání. Rozsah pomoci druhé osoby není možné zjistit, aniž by zkoumání nebylo spojeno s důkladnou tělesnou prohlídkou. Proto také dospěl žalovaný a komise k závěrům, které nemají oporu ve skutečném stavu. Lékařské zprávy, ze kterých komise čerpala, vypovídají pouze o porovnání změn a nepopisují podrobně zdravotní stav žalobce. Např. MUDr. P. neuvádí, že je žalobce schopen chůze jen na velmi krátkou vzdálenost. Posudková komise a následně i žalovaný čerpal ze zpráv, které jsou kusé a nedostatečné. Žalovaný se nevypořádal se všemi námitkami odvolatele, jak je povinen i podle v žalobě citovaných rozhodnutí NSS. Poté žalobce rozvádí jednotlivé položky péče o vlastní osobu a soběstačnosti s poukazem na to, kterých činností je schopen bez nutné pomoci jiné osoby a kterých nikoli. V závěru polemizuje s napadeným rozhodnutím a tvrdí, že nezvládá celkem 13 úkonů péče o vlastní osobu a celkem 12 úkonů soběstačnosti, není schopen zvládat 7 základních životních potřeb s tím, že odkazuje na ust. § 8, písm. c) z.č. 108/2006 Sb. Je nesporné, že se u žalobce jedná o těžkou závislost (III. stupeň), a protože žalovaný čerpal své závěry z nedostatečně zjištěného skutkového stavu, pak nelze jinak, než jeho závěry pokládat za nesprávné.

Žalované ministerstvo ve svém písemném vyjádření k podané žalobě navrhuje, aby byla žaloba jako nedůvodná zamítnuta. Poté, co konstatuje zákonnou úpravu a uplatněné žalobní námitky, poukazuje na následující. Žalovaný čerpal ve svých závěrech z obsahu posudku, vypracovaného Posudkovou komisí MPSV a tato komise přihlédla ke všem pro posouzení věci podstatným skutečnostem. Zjistila, že žalobce není schopen výkonu celkem 8-mi úkonů péče o vlastní osobu a celkem 11-ti úkonů soběstačnosti. Žalobce potřebuje péči při zvládání celkem 5-ti životních potřeb, ostatní zvládá za použití běžných dostupných pomůcek při využití zachovaného potenciálu. Žalobce byl vyzván k možnosti doplnit podklady pro rozhodnutí. Toho využil, avšak předložil jen smlouvu o výpůjčce zdravotnické techniky, takže žalovaný čerpal jen z obsahu spisu městského úřadu a z obsahu posudku PK MPSV. Posudkové závěry byly náležitě odůvodněny, komise se vypořádala se všemi rozhodnými skutečnostmi.

Podle § 75 z.č.150/2002 Sb., soudního řádu správního (s.ř.s.) soud přezkoumal v mezích žalobních bodů napadené výroky rozhodnutí, vycházejí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, a dospěl k následujícímu závěru.

Podle § 4 odst.2) z.č.582/1991 Sb. (ve znění jeho novel) zřizuje Ministerstvo práce a sociálních věcí (mj.) i pro posuzování zdravotního stavu podle z.č.108/2006 Sb. posudkové komise. Správní orgán (tehdy ještě krajský úřad jako orgán odvolací podle tehdy platné zákonné úpravy) proto nepochybil, pokud vyžádal posudek od této komise, neboť tak jen

vyhověl zákonnému požadavku. Posudkové závěry jsou přijímány komisionálně lékaři-členy posudkové komise, popř., pokládají-li to za nezbytné, i po vyjádření dalšího odborného lékaře. Žalobce jen v míře obecné hovoří o „nestranném“ posouzení jeho zdravotního stavu. Z obsahu správného spisu ale ani z obsahu žaloby nevyplynula žádná ani indicie, která by vedla k reálné pochybnosti o nestrannosti posuzování zdravotního stavu posudkovou komisí. Skutečnost, že posuzovaný nebyl posudkovou komisí přešetřen, ještě nenavozuje závěr o neobjektivitě postupu a posudkových závěrů komise.

Jak je již uvedeno, jedná se o posuzování zdravotního stavu lékaři a jsou to oni, kteří z pohledu své odborné kvalifikace mj. i posuzují, zda a) jím předložené klinické nálezy mají dostatečnou vypovídací hodnotu a b) zda je nezbytné, aby byl posuzovaný v průběhu jednání komise jimi přešetřen. Je ale také pravdou, a soud se o tom podrobněji zmíní v dalších pasážích rozsudku, že nemalou míru odpovědnosti nese i zadavatel posudku, protože na jeho aktivitě a konkretizaci dotazů také značně závisí hodnota posudkových závěrů. Jinými slovy řečeno, správní orgán a ani soud nemůže svými úvahami nahrazovat odborné lékařské závěry, ale je povinen dbát na to, aby posudkové závěry reagovaly na konkrétní tvrzení posuzovaného, kterého popř. mají vést k patřičné součinnosti, jsou-li jeho tvrzení neurčitá a neúplná. Sám posuzovaný, zejména když je s problematikou již seznámen jako v dané věci, by měl sám ve svém vlastním zájmu předkládat důkazy-zejména lékařské nálezy, které by byly co nejobsažnější. V dané právní věci se správní orgán své povinnosti nezhostil tak, jak vyplývá z ust. § 3, 68 odst. 3) z.č.500/2004 Sb., správního řádu (SŘ). Soud proto musí poukázat v dané souvislosti zejména na následující.

Ve svém odvolání z 20.12.2011 polemizuje V. Langr se závěry rozhodnutí z 16.12. 2011 v následujících bodech. Není schopen si připravovat stravu (§ 9 odst. 1, 2/ z.č.108/2006 Sb.), protože i lékařsky je ověřeno, že není schopen déle stát. Při zmíněných činnostech by byl ohrožen např. opařením. Poukazuje v této souvislosti na to, že jej vždy doprovází matka, která mu poskytuje oporu. Rovněž běžný úklid v domácnosti a péče o prádlo je úkonem pro něho neproveditelným.

Tehdy ještě Krajský úřad Libereckého kraje vyžádal posudek od posudkové komise zcela obecně znějící žádostí z 28.12.2011 a v posudkových závěrech posudku PK MPSV není zmínka o tom, zda a v jakém rozsahu je posuzovaný schopen (zejména sporných) činností uvedených ve výše zmíněném ustanovení. Je zde jen úvaha o tom, že je schopen třít prádlo a ukládat jej, ostříhat si nehty. Pak je posudek jen doplněn tabulkou s činnostmi podle § 9 cit. zákona s poznámkou, zda je posuzovaný dané činnosti schopen či nikoli. Již z uvedeného je zjevné, že posudkové závěry jsou neúplné (ohledně komplexní manipulace s prádlem), či zcela chybí (strava). Soud připomíná, že pokud posuzovaný uplatní konkrétní a věcně formulovanou námitku proti posudkovému hodnocení, pak je nezbytné se s ní podrobně vypořádat, posudková komise musí být k takovému rozboru i vyzvána zadavatelem posudku.

Je skutečností, že žalobce svým podáním ze dne 27.3.2012 (tedy až po vyhotovení posudku) rozvedl již v odvolání uplatněné výtky ohledně schopnosti chůze po rovině i do schodů, ohledně schopnosti stát na místě a ohledně manipulace s prádlem. Žalovaný se s tímto doplňkem vypořádal tak, že se nejedná o nové podklady pro rozhodnutí. Je sice pravdou, že se nejednalo např. o nové lékařské nálezy, avšak zcela zjevně se jedná o nesouhlas odvolatele

s posudkovými závěry s poukazem na konkrétní skutečnosti, které ve vyjádření rozvádí. Vada řízení proto spočívá v tom, že žalovaný stanovisko odvolatele hodnotil po stránce odborně lékařské, aniž je k takovému odbornému závěru oprávněn (viz již zmíněné ust. § 4 odst. 2 z.č. 582/1991 Sb.), přičemž podklady pro možnost odmítnout se doplňkem věcně zabývat v posudkových závěrech nejsou, popř., nejsou dostatečně zjevné. Nic nebránilo žalovanému, a jediné takový postup by byl relevantní, aby požádal posudkovou komisi o doplněk posudku, popř. po výzvě odvolateli k doložení svého tvrzení, v tom, zda nová argumentace odvolatele má význam z pohledu posudkových závěrů či nikoli. Tím, že takovým způsobem žalovaný nepostupoval a spokojil se jen s paušálním odkazem na neexistenci nových důkazů, zatížil své rozhodování vadou, která mohla mít reálně vliv na správnost rozhodnutí o meritů věci. Jediným důkazem, který v příloze k podání z 27.36.2012 odvolatel doložil, je smlouva o zapůjčení vozíku, která ale měla končit v roce 2009. Jedná se o úplatné zapůjčení vozíku (tj. zřejmě asi nezbytné!), na to ale žalovaný vůbec nereagoval ani zjištěním, zda odvolatel vozík stále užívá či nikoli, v jakém rozsahu aj.

Po shrnutí uvedeného musí soud zdůraznit následující. Příspěvek na péči podle § 1 z.č. 108/2006 Sb. je dávkou, na kterou má žadatel nárok, splní-li podmínky, uvedené v příslušných ustanoveních zmíněného zákona a norem, na základě zákonného zmocnění vydaných. Zejména dojde-li správní orgán po provedeném dokazování k závěru, že žadatel není osobou závislou na pomoci jiné fyzické osoby popř. že jeho závislost není v takovém rozsahu, jaký uplatňuje žadatel o dávku, pak je povinností správního orgánu řádně své závěry odůvodnit jak mu ukládá ust. § 68 odst. 3) SR, a pokud podklad pro rozhodnutí (zde posudek PK MPSV) není patřičně a výstižně odůvodněn, pak se nemůže správní orgán spokojit s obecně znějícími závěry, ale musí trvat na řádném odůvodnění posudkových závěrů. Z uvedené právní úpravy proto vyplývá následující. Není-li sporu mezi názorem posuzovaného a posudkovým hodnocením, pak jistě postačí jen stručné konstatování existence závislosti u vyjmenovaných úkonů, její sumarizace. Obecné (vágní) námitky uplatněné bez dalšího upřesnění lze stručněji odmítat je-li zřejmé, že jsou zjevně neodůvodněné, popř. není jasné, čeho se posuzovaný vlastně domáhá a na výzvu k doplnění nereaguje, avšak ani v tomto případě není správní orgán zbaven povinnosti odůvodnit, proč i obecná tvrzení pokládá za irelevantní, popř. za nepřezkoumatelná. Pokud ale posuzovaný uplatní konkrétní subjektivní stezky a námitky, když je navíc podpoří konkrétními údaji, které by mohly mít i z pohledu laického význam pro odborné lékařské posouzení jeho zdravotního stavu, jako např. v dané věci obsahem odvolání či obsahem vyjádření, pak je nezbytné se jimi patřičně zabývat, je-li to nutné, vyzvat posuzovaného k předložení podrobných lékařských zpráv, a následně vyzvat posudkovou komisi k podrobnému vyjádření ke sporným otázkám, popř. k doplnění posudkových závěrů. Posudkové závěry musí být zejména ve sporných otázkách výstižné, konkrétní a tudíž přezkoumatelné, aby bylo možno zjistit, zda bylo na námitky posuzovaného vůbec reagováno a jak se s nimi posudková komise vypořádala. Žalovaný v předmětné právní věci takto ale nepostupoval, ještě krajský úřad vyžádal posudek od PK MPSV obecně znějící žádostí, nereagující na uplatněné odvolací důvody a spokojil se při svém rozhodování s tím, že i posudkové závěry jsou obecné bez bližšího odůvodnění závěrů i ohledně otázek sporných. Správní orgán nereagoval ani na konkrétní údaje v podání ze dne 27.63.2012 a navíc hodnotil sám obsah tohoto podání, ačkoli se jedná o zodpovězení odborně lékařských otázek. Přitom ani z obsahu správního spisu nelze podklad pro takto odmítavý závěr vyvodit.

Z uvedených důvodů soud pokládá napadené rozhodnutí za nepřezkoumatelné (§ 76 odst. 1, písm. a/ s.ř.s.), protože žalovaný čerpal z posudkových závěrů, ve kterém byly sice správně uvedeny zdroje těchto závěrů, avšak nikoli přesvědčivé úvahy o tom, jak se posudková komise vypořádala s uplatněnými subjektivními tvrzeními odvolatele, zda tato tvrzení mají oporu v objektivních klinických vyšetřeních či nikoli. Vada řízení spočívá ale i v tom, že se žalovaný řádně nevypořádal s později uplatněnými konkrétními údaji odvolatele a sám řešil otázku, která je předmětem odborného lékařského zkoumání. Proto následně ani soud nemohl dospět k jednoznačnému závěru, zda uplatněné žalobní námitky mají oporu v lékařských nálezech či nikoli, protože celé správní řízení k jednoznačnému závěru neposkytuje spolehlivý podklad. Došlo ale i k tomu, že žalovaný čerpal z neúplného dokazování podle § 76 odst. 1, písm. b) s.ř.s., protože nereagoval na nabídku doplnění dokazování, ač nemohl reálně vyloučit význam takového doplnění pro závěry skutkové. Soud proto nezbylo, než napadené rozhodnutí žalovaného pro vady řízení bez jednání zrušit a věc vrátit k dalšímu řízení žalovanému (§ 78 odst. 4 s.ř.s.). Žalovaný je vázán právním názorem, vysloveným soudem ve zrušujícím rozsudku (§ 78 odst. 5 s.ř.s.).

Soud neukládá žalovanému a ani v plném rozsahu nemůže, jaké konkrétní důkazy by měl ve věci provést a které nikoli, a to zejména i proto, neboť patřičná konkréta lze zjistit především součinností s žalobcem. Řízení se vrací do stadia řízení správního, odlišného od přezkumného řízení soudního. Bude ale na místě, aby žalovaný vzal v dalším řízení v úvahu i obsah podané žaloby (jejímž obsahem je i předchozí argumentace žalobce), ve které žalobce v přehledu namítá, které úkony péče o vlastní osobu a soběstačnosti nezvládá. Nesporně se sice jedná o další rozšíření námitek V. Lengra, avšak uplatněných v rámci jednoho a téhož posuzování zdravotního stavu, a proto není rozhodné z pohledu dalšího řízení, že je uplatnil až v podané žalobě. Žalovaný jistě i posoudí, zda není na místě, aby žalobce svá tvrzení patřičně konkretizoval a popř. je doložil i aktuálními a patřičně konkrétními lékařskými nálezy.

Žalobce měl ve věci úspěch, a proto mu náhrada nákladů řízení náleží podle § 60 odst. 1) s.ř.s. Soud proto uložil žalovanému povinnost nahradit žalobci celkem 1.600,-Kč. Jedná se o dva úkony právní pomoci po 500,-Kč (převzetí zastoupení a žaloba) a o dvě paušální náhrady s úkony souvisejícími po 300,-Kč, a to podle § 9, 11 a 13 vyhl. č. 177/1996 Sb.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě **dvou týdnů** ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst.1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem, to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Liberci dne 27. prosince 2012

Mgr. Karel Kostecký v. r.
samosoudce